

„Първата България (Pulgrei), пише той, се намира на пжтя отъ Маджарско къмъ Желѣзнитѣ врата; столицата ѝ се нарича Пудъ (Бдинъ). Втората България е срещу Влашко; столицата ѝ се нарича Тернау (Търново). Третата България е тамъ, гдето Дунавъ се излива въ морето; столицата ѝ се нарича Калацера“ (крепостъта Калиакра на носа подъ сжщото име).

Силниятъ маджарски кралъ Людвикъ Анджуйски не захснѣлъ да се възползува отъ това раздробление на българскитѣ земи. Презъ лѣтото 1365 год. той превзелъ Бдинъ, взелъ въ пленъ царя Срацимира заедно съ съпругата му, дъщеря на влашкия князь Александъръ, покатоличена отъ майка си Клара — ревностна католичка, и го държалъ четири години въ почетенъ пленъ въ замъка Хумникъ²⁷ въ Хърватско. Седмиградскиятъ воевода Дионисий билъ назначенъ въ Бдинъ като „capitaneus civitatis et districtus Budiniensis regni nostri Bulgarie“. Кралътъ поискалъ отъ Римъ 2000 монаси, за да въведе католицизма въ завоюваната страна. Пристигнали обаче само осемъ францисканци, които съ помощъта на маджарскитѣ гарнизони въ продължение на 50 дни ужъ покатоличили 200,000 души, смѣтани като една трета отъ цѣлото население. Тогава, предполага се, приели католичеството боляри и селяни, старци, младежи и моми, а сжщо тѣй и монаси и попове, и особено богомилитѣ, чийто брой въ тия области билъ много голѣмъ²⁸.

За да спаси вжтрешна България отъ една такава участъ, царъ Шишманъ замислилъ да изгони маджаритѣ отъ Бдинъ. Тѣй като самъ не разполагалъ съ достатъчно сили за такова дѣло, решилъ да се съюзи съ турцитѣ, чийто владѣтель току-що билъ пренесълъ резиденцията си отъ Азия въ Европа — отъ Бруса въ Одринъ. Обаче маджаритѣ, съ помощъта на влашкия войвода Владислава, шурей на Срацимира, отблъснали нападението на българи и турци (1366).

По онова време въ Бдинъ е билъ и императорътъ Иванъ Палеологъ, който пжтувалъ дълго по Европа за да моли помощъ и подкрепа срещу турцитѣ. Презъ пролѣтътъ 1366 год. той направилъ посещение на кралъ Людвикъ въ Буда, а отъ тамъ заминалъ за Бдинъ, та презъ цѣла България да се върне въ Цариградъ. Царъ Шишманъ обаче не му позволилъ да пжтува презъ неговитѣ владения.

При тогавашното положение на Византия, незабавното завръщане на императора било необходимо. Ето защо императрицата се обърнала съ молба за помощъ къмъ рицарския графъ Амадей VI Савойски, племенникъ на императора. Амадей, съ дружина отборъ италиански и френски рицари, тръгналъ по море отъ Венеция за Цариградъ и пжтъомъ успѣлъ да изгони турцитѣ отъ Галиполи. По пжтя отъ Цариградъ покрай българския брѣгъ той завладѣлъ Созополъ, Анхиало и Месемврия. Не можалъ да превземе само добре укрепления градъ Варна, около който рицаритѣ стояли на лагеръ къмъ края на октомврий (1366); съ голѣма мъжа успѣли да завладѣятъ само извънградската крепостъ Галата, а съ конни патраули и съ ненадейни нападения завзели Емонъ и Калиакра, градове на Добротичъ. Българскитѣ гранизони храбро се защищавали и отвели много франкски благородници въ пленъ вжтре въ страната. Въ декемврий цариградскиятъ латински патриархъ отишелъ като Амадеевъ пратеникъ при царъ Шишмана въ Търново. Въ сжщото време узнали, че императорътъ Иванъ билъ вече заминалъ отъ Видинъ, вѣроятно, по Дунава. Шишманъ билъ принуденъ да отстѣпи на императора Созополъ, Месемврия и Анхиало, които отъ това време останали вече византийски. Патриархътъ следъ това се върналъ, Амадей прекратилъ военнитѣ действия и тръгналъ обратно. Къмъ края на м. януарий 1367 г. той билъ посрещнатъ отъ императора